

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Kfv. III. 37. 020/2014/5. szám

A Kúria a Berke & Molnár Ügyvédi Iroda (ügyintéző dr. B B ügyvéd - 1024 Budapest, Ady Endre u. 19.) által képviselt UniCredit Bank Hungary Zrt. (1054 Budapest, Szabadság tér 5-6.) felperesnek dr. Bak László ügyintéző által képviselt Gazdasági Versenyhivatal (1054 Budapest, Alkotmány u. 5.) alperes ellen versenyfelügyeleti ügyben meghozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2.Kf.650.015/2013/4. sorszámu, 2013. szeptember 25. napján kelt ítéletével szemben a felperes részéről a 14. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Kúria a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2.Kf.650.015/2013/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a Kúria a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 800.000,-Ft (nyolcszázezer forint) felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes lakásvásárlási célú jelzáloghitel (Otthon hitel) 2008. április 25. és október 30. között zajló kommunikációs kampányaiban „Igényeljen hitelt most induló banki költségek nélkül, 0 Ft folyósítási jutalék, 0 Ft értékebecslési díj, 0 Ft kezelési költség” reklámszöveggel népszerűsítette termékét. Ugyanakkor a fogyasztókat terhelte a lakáscélú hiteleknel a felperes által vezetett fedezeti számláról az ingatlan eladójának a számlájára történő átutalásának a díja.

Az alperes versenyfelügyeleti eljárást indított, majd 2011. december 21. napján kelt 113/2010.VJ számú határozatában megállapította, hogy a felperes a 2008. szeptember 1-je előtti időszak vonatkozásában a fogyasztók megtévesztésére alkalmas, a tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tptv.) 8. §-ának (2) bekezdés a) pontjába

Kfv.III.37.020/2014/5.szám

ütköző magatartást tanúsított, az „Otthon hitelre” vonatkozó tárgy időszakban közzétett kereskedelmi kommunikációk, kampányon kívüli 2008. júniusi hírlevél, illetve felperesi bank saját honlapi tájékoztatása közzététele tekintetében, valamint 2008. szeptembert 1. napjával kezdődő időszak vonatkozásában a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (továbbiakban: Fttv.) Tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló mellékletének 20. pontja (tov: Fttv. melléklet) megvalósításával az „Otthon hitelre” vonatkozó, - a saját banki honlapján közzétett tájékoztatások tekintetében. Ezért az alperes 8.000.000.-Ft bírság megfizetésére kötelezte a felperest. Az indokai szerint megállapítható volt, hogy a kifogásolt közlések alkalmasak voltak a fogyasztói döntések befolyásolására, illetve a fogyasztók megtévesztésére. Megítélése szerint a kifogásolt kommunikáció a fogyasztók felé azt az üzenetet közvetíthette, hogy a felperes részére fizetendő egyszeri költségek elengedésével juthatnak hitelhez. A fogyasztók nem szükségszerűen ismerik valamennyi bank folyósítási gyakorlatát, a számításba jöhető díjtételek teljes körét. A kifogásolt kommunikáció a fogyasztókban az ellenszolgáltatás nélküliség látszatát kelthette, az induló banki költségek vonatkozásában a hitelhez való jutást illetően, és azt az üzenetet hordozta, hogy a felperes a hitelhez jutáshoz szükségszerűen felmerült banki költségeket nem fogja felszámítani. Az alperes határozatában hivatkozott a PSZÁF beszerzett álláspontjára. A bírság kiszabása körében az alperes figyelembe vette a jogsértés súlyát, a kifogásolt átutalási díjból származó bevételt enyhítő körülményként értékelte, az átutalási díj nem a kínált kedvezmény ellentételezése volt, továbbá, hogy a felperes a jogsértő üzleti kommunikációban csak egy jogsértő kampányt tartott, és ezt a honlapján népszerűsítette.

A felperes keresete folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 3.K.30723/2012/7. sorszámú ítéletében a felperes keresetét elutasította. A Tpv. 8., 9. és 10. §-ai, illetve az Fttv. 3. § (3) - (4) bekezdései, 6. § (1) bekezdése, valamint az Fttv. mellékletének 20. pontja alapján megállapította, hogy a határozat részletesen tartalmazta az eljárás során vizsgált és a felperes által nem vitatott kommunikációkat, azt, hogy az adott közlések hol, milyen módon és formában jelentek meg. Az alperessel egyetértve az eljáró bíróság megállapította, hogy az induló banki költségek nélkül kifejezés az egzakt meghatározottság hiánya miatt a

Kfv. III. 37. 020/2014/5. szám

fogyasztók egy részében azt a képzetet kelthette, hogy a hitelhez ingyenesen, tehát költségek nélkül juthatnak hozzá. Kiemelte, hogy pontosan a felek közötti jogvita is azt jelzi, hogy az adott esetben a kifogásolt kommunikáció alkalmas lehetett a megtévesztésre.

Kifejtette, hogy a kommunikáció értékelése során figyelembe kell venni azt, hogy a fogyasztók egy része nem teljes körűen tájékozott a banki folyamatokat illetően. Kétségtelen, hogy általában a banki tranzakciók, pl. az átutalások díjfizetési kötelezettséggel járnak, de a fogyasztó erre vonatkozó tájékoztatás hiányában nem tudhatta, hogy az adott, konkrét hiteltermék esetében is kell-e ilyen díjat fizetni. Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy nem menti a vállalkozást a felelősség alól az a körülmény, hogy a fogyasztó személyes utánjárással, vagy több más reklámhordozó felület tartalmát szintetizálva és összerakva, adott esetben végső soron hozzájutott, vagy hozzájuthatott a szükséges információhoz. Az ilyen jellegű információszerzés csak ésszerű mértékig hárítható át a fogyasztóra, önmagában nem igazolja a reklámok jogszerűségét, hogy a reklámozó utólag próbálja megmagyarázni a reklám üzenet tartalmát. A felperes okfejtése nem bizonyítja, hogy a fogyasztó az induló banki költségek fogalmát és tartalmát a felperessel egyezően értelmezték.

Az elsőfokú bíróság megítélése szerint nem volt elfogadható a felperes azon értelmezése, hogy ügyfeleinek tudomással kellett bírniuk arról, hogy egy banki tranzakció (a hitel összegnek a fedezeti számláról az eladó részére történő átutalás) szükségszerűen díjfizetéssel jár. Ennek az aktusnak a díja értelemszerűen az un. induló költségek közé tartozik, attól függetlenül, hogy általában valóban vélelmezhető annak ismerete, hogy a pénzügyi tranzakciók többnyire, de nem minden esetben költségekkel járnak. Ahogyan az alperes is helytállóan arra hivatkozott, hogy a hitelhez jutás folyamata a hitel végső felhasználójához, azaz az eladóhoz való eljutásig tart, így az „induló banki költségek nélkül” való meghatározás ezt is magában foglalja.

Nem teszi a kifogásolt közlést jogszerűvé az a körülmény, hogy a felperes az induló banki költségek nélkül kitévelt után felsorolt három, általa valóban nem érvényesített banki költséget, mivel a hitelstruktúra tényleges induló költség elemei ezt a felperesi értelmezést nem támasztották alá. Önmagában az a körülmény, hogy a fogyasztó tudhatta, hogy a

Kfv.III.37.020/2014/5.szám

hitel folyósítása az adósnak a felperesnél vezetett számlájára történik, nem eredményezi automatikusan azt is, hogy ebből egyértelműen és kétséget kizáróan tudatosulnia kellett annak is, hogy ezen számlával kapcsolatos tranzakció már a hitelnyújtás kezdeti szakaszában díjköteles az átutalás díja tekintetében, különösen a felperes által hivatkozott „induló banki költségek nélkül” ígéret tekintetében.

Az elsőfokú bíróság indokolása szerint a felperesnek számolnia kellett volna azzal, hogy a laikus érdeklődők kizárólag a reklámmüzenet kiterjesztő értelmezését (egyáltalán nincs induló költség) veszik alapul. Az elsőfokú bíróság azt is megjegyezte, hogy a felperesnek nem okozott volna fizikai, vagy logisztikai nehézséget a mindenki számára egyértelmű és egzakt megfogalmazás alkalmazása. Irrelevánsként hivatkozta a határozat jogszerűsége szempontjából azt a tényt, hogy az alperes egy korábbi eseti döntésében más eredménnyel vonta le következtetéseit, figyelemmel arra, hogy a bíróságnak csak a keresettel támadott határozat felülvizsgálatára van hatásköre.

A fellebbezésre eljáró Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2.Kf.650.015/2013/4. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A másodfokú bíróság arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróságnak a Pp. 206. §-ban foglaltaknak megfelelő, a rendelkezésre álló per adatokból levont jogi következtetési minden tekintetben helytállóak és okszerűek. Így döntésével és indokolásával a másodfokú bíróság egyetértett. A bíróság kiemelte, hogy a felperes fellebbezésében lényegében az elsőfokú eljárásban már előadottakat ismételte meg. Új tényt körülményt nem adott elő. A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróságnak a jogsértés körében tett azon végkövetkeztetésével, hogy a felperes tisztességtelen kereskedelmi gyakorlata a sérelmezett kommunikációs anyagokkal - tájékoztatással - összefüggésben bizonyított.

Az „Otthon hitelre” vonatkozóan megjelent reklám nem tartalmazta a fogyasztói tájékoztatás lényeges és sajátos elemeit, mert az igényeljen hitelt most igényelt banki költségek nélkül, 0 Ft folyósítási jutalék, 0 Ft értékbecslési díj, 0 Ft kezelési költség, arra utaltak, hogy a felperesnél igényelhető hitel segítségével a pénz megszerzése könnyen megoldhatóvá, ingyenesen elérhetővé válik. Nem osztotta a felperes azon érveit a másodfokú

Kfv.III.37.020/2014/5.szám

bíróság, hogy szűkítően behatárolásra kerültek a felszámításra nem kerülő költségek. A másodfokú bíróság megítélése szerint a kifogásolt közlés azt sugallta, hogy a felperes nem csak az általa 0 Ft-ként feltüntetett költségeket, hanem ezen felül minden további, a hitel nyújtásával felmerülő egyéb banki költség ingyenességét is üzenetként közvetítette a megtévesztett fogyasztók felé. A másodfokú bíróság az Fttv. 3. § (1) bekezdésében és a 3. § (2) - (4) bekezdésében, illetve a (4) bekezdésének kapcsán az Fttv. Mellékletének 20. pontjában foglaltakra hivatkozott, kiemelve, hogy tisztességtelen az áruk ingyenes, díjtalan, térítésmentes, vagy hasonló jelzőkkel való leírása a fogyasztónak, ha a kereskedelmi gyakorlatban való részvétellel és az áru birtokba vételével összefüggő elkerülhetetlen költségeken felül bármit is fizetnie kell. Kiemelte, hogy a reklámozás a fogyasztók döntését jelentősen befolyásoló tényező, hiszen az ügyfelek a figyelemfelkeltő hirdetések alapján szereznek tudomást a kedvező feltételű szolgáltatásról. Versenyjogilag nem tilos az akciók hirdetése, azonban követelmény, hogy a reklámok terjedelmi korláttól függetlenül pontos képet nyújtsanak a népszerűsíteni kívánt akció tartalmáról. Amennyiben a reklámozó tényközlésbe bocsátkozik, akkor a tájékoztatásnak a fogyasztói döntést megalapozó lényeges információkat valósághű módon kell tartalmaznia. A másodfokú bíróság utalt arra, hogy a reklámok címzettjei az átlagos fogyasztók, ezért alapvetően elvárható követelmény az őket érintő tájékoztatástól, hogy a szolgáltatás értelmezéséhez elengedhetetlen adatok közlése teljes körűen megtörténjen. Ezen követelménynek a vizsgált reklám nem felelt meg. E körben a másodfokú bíróság kiemelte, hogy a felperes a Pp. 164. § szerint nem igazolta, nem tudta igazolni, hogy a reklámozás időpontjában az általa folytatott gyakorlat alkalmas volt arra, hogy a fogyasztók megtévesztése ne valósuljon meg.

A bírság összegének meghatározása körében a másodfokú bíróság kiemelte, hogy a Tpv. 78. § (1) bek. adja meg a bírság kiszabás korlátait, felső mértékét, a Tpv. 78. § (3) bekezdése a mérlegelés szempontjait. A bírság megállapíthatóságának nem a bírság összeg maximum mértéke volt a kiindulási alap, hanem a határozatban is kifogásolt átutalási díjból származó díjbevétel, a bírság kiszabása körében a versenyhatóság a Tpv. 78. § -ban foglaltak helyes alkalmazásával járt el. A határozatában az enyhítő körülmények felsorolása, a mérlegelési szempontok ismertetése megtörtént. Utalt arra, hogy az alperes más

Kfv.III.37.020/2014/5.szám

ügyekben hozott döntése a bíróságot nem köti, e körben a felperesnek a Ket. alapelvekre történő hivatkozása relevanciával nem bír.

A felperes előkészítő irattal kiegészített felülvizsgálati kérelmében, a másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését kérte, az elsőfokú bíróság ítéletére és az alperesi határozatra is kiterjedően. Kiemelte, hogy a másodfokú bíróság ítéletében a tényállást helytelenül értékelte, az anyagi jogi rendelkezéseknek a konkrét tényállásra vonatkoztatott értelmezésével jogsértő döntést hozott, a fellebbezést jogsértően nem merítette ki a Ket. alapelvi rendelkezéseinek tekintetében. Kifogásolta, hogy az alperesi határozatot helybenhagyó elsőfokú ítélet, éppígy a másodfokú ítélet sem adta indokát annak, pusztán kijelentette a Pp. 164. § egyedüli és téves alkalmazásával, hogy a reklámban szereplő tájékoztatás milyen indokkal volt megtévesztésre alkalmas, és ezt a bizonyítás terhet a felperesre jogsértően telepítette. A vizsgált esetben nem volt a hitel nyújtásával felmerülő egyéb banki költség, olyan átutalási díjtétel miatt történt a marasztalás, ami a már folyósított kölcsön felhasználásakor alkalmazandó, amikor a kölcsönvevő számláján azt már jóváírták, vagyis amikor már a kölcsön nyújtása befejeződött. Hivatkozása szerint az értékelés, a mérlegelés e körben a Pp. 339/B. § alapján a Ket. 2. § (3) bek. alapján a Ket 50. § (1) bek. alapján is nyilvánvalóan jogsértő.

Álláspontja szerint a felperes által alkalmazott tájékoztatás az elengedett díjtételeket is nevesítette és világosan közölte, hogy azok a kölcsön igénylésének költségeire vonatkoznak. Az Fttv. 3. § rendelkezéseire és az Fttv. melléklet 20. pontjára hivatkozással kiemelte, hogy az áruk birtokbavételével összefüggő elkerülhetetlen költségeken felül bármi egyéb díj vagy fizetendő tétel jogellenessé teszi az ingyenesség reklámozását. Jelen esetben azonban az áru birtokba vétele a felperes szerint a kölcsön folyósítását jelentette, mivel az igénylő a kölcsönt a folyósítással birtokba veszi.

A felperes álláspontja szerint az alperes megalapozatlanul bontotta két részre és vizsgálta külön a az egységes folyamatként azonos betűmérettel szerkesztett reklámszöveget. Kifogásolta, hogy alperes a korábbi gyakorlatához képest új és szigorúbb definíciót ad az induló banki költségek és a hitelhez jutás fogalmak tekintetében, mely definíciók jogilag és hétköznapi értelemben sem állják

Kfv.III.37.020/2014/5.szám

meg a helyüket. Előadta, hogy a hitel igénylése nyújtása és folyósítása díjmentes azonban helytelen azt állítani, hogy a három ingyenes díjtétel nevesítése a fogyasztónak azt sugallhatta, hogy a hitel felhasználása is ingyenes, hiszen ezek nyilvánvalóan nem azonos tartalmú kifejezések, sem jogilag, sem általános hétköznapi értelemben.

Utalt e körben a Ptk. 522. § (1) bekezdésére, 523. § (1) bekezdésére és a 524. §-ában foglaltakra a hitelhez jutás definícióinak meghatározása tekintetében. Kifogásolta, hogy megváltozott az alperes gyakorlata és ennek nem tulajdonít jelentőséget a hatóság. Utalt az alperes Vj-182/2007. számú ügyben hozott határozatára, melyben az alperes megállapította, hogy az OTP Bank az induló banki költségek reklámjával megtévesztette a fogyasztókat azonban a hatóság végül a bírság kiszabását mellőzte, többek között arra hivatkozva, hogy a fogyasztónak a szerződéskötésig valóban nem keletkezett költsége. Kifogásolta a másodfokú bíróság ítéletének hatodik oldalán szereplő kitételt, miszerint az alperes más ügyében hozott döntései a bíróságot nem kötik, így a Ket. alapelvekre történő hivatkozások nem relevánsak.

Az alperes részletes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A Kúria a Pp. 275.§ (2) bekezdése alapján eljárva a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálva azt állapította, hogy a felperes felülvizsgálati kérelme nem alapos.

A Kúria kiemeli, hogy a másodfokú bíróság a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabályi rendelkezéseket Pp. 339/B. § alapján a Ket. 2. § (3) bek. alapján a Ket 50. § (1) bekezdését nem sértette meg.

A jogerős ítélet a Tpvt. 8., 9. és 10. § -ai, illetve az Fttv. 3. § (3) - (4) bekezdései, 6. § (1) bekezdése, valamint az Fttv. mellékletének 20. pontja alapján alapult.

A Kúria kiemeli, hogy a fogyasztói döntés meghozatala egy folyamat. Ennek egyes szakaszait is jogvédelem illeti meg, ez okból minden olyan magatartást jogellenesnek kell minősíteni, amely érdemben kihatással van a fogyasztói döntés meghozatalára.

A fogyasztók megtévesztésével kapcsolatos jogi szabályozás nem változott a tekintetben, hogy a fogyasztótól nem várható

Kfv.III.37.020/2014/5.szám

el az, hogy egy adott reklám tartalmában kételkedjen, annak valóságtartalmát ellenőrizze és az azzal ellentétes körülményeket vagy a tájékoztatóban foglalt állítást cáfoló körülményeket keresse, kutassa.

Ezen túlmenően a Kúria kiemeli azt is, hogy az ingyenesség, a díjmentesség világos és egyértelmű jelentéstartalmat hordoz.

Ennek hétköznapi, nyelvtani és értelmezése sem tér el egymástól. Az ilyen kifejezéseket tartalmazó tájékoztatót - vonatkozson akár egy pénzügyi szolgáltatóval érintett fogyasztói körre - nem lehet úgy tekintetni, hogy azt kétségbe kelljen vonni, illetőleg azzal kapcsolatosan elvárható legyen, hogy annak valóságtartalmát a fogyasztó kontrollálja.

A felperes hivatkozása a Pp. 164. § sérelme tekintetében nem volt elfogadható, mivel jelen ügy jogkérdés volt, a másodfokú bíróság ezen hivatkozása az ügy megítélésére kihatással nem volt.

A Kúria a felperes Vj- 182/2007. számú alperesi határozatra való hivatkozása tekintetében rögzíti, hogy a hatóságnak ha érzékeli, egy adott jogellenes cselekmény tipikus piaci magatartássá válik és a korábbi intézkedések nem vezettek eredményre, úgy joga van arra, hogy bírság kiszabási gyakorlatát, a magatartás megelőzése érdekében szigorítsa. A Kúria utal az 1/2002 KJE-ben foglaltakra is, hogy „a törvény előtti egyenlőség elvének érvényesülése (az ügyfélegyenlőség) nem csorbul, ha a közigazgatási szerv a téves jogértelmezésen alapuló jogalkalmazói gyakorlatát utóbb megváltoztatja és a jogszabályoknak megfelelő törvényes gyakorlatot folytat.”

A bírság indokolása tekintetében a Kúria kiemeli, hogy a mérlegelés vizsgálata tekintetében mind az első, mind a másodfokú bíróság a Pp. 206. § szerint okszerűen hivatkozott, e körben utalva vissza a Tpv. 78. §-ban foglaltakra. A Kúria osztotta a másodfokú bíróság álláspontját a bírság összegének meghatározása tekintetében, kiemelve, hogy az az ügy súlyához igazodott, figyelemmel arra, hogy széles körű fogyasztói réteget érintett a jogsértés, így a bírság jogszerű volt, figyelmeztető jellege a vállalkozás méretéhez és a kiszabható bírság felső határához is igazodott.

Kfv.III.37.020/2014/5.szám

Alaptalannak találta a Kúria a felperes azon hivatkozásait is, miszerint a másodfokú bíróság nem bírálta el a fellebbezésben foglaltakat a Ket alapelvei tükrében, arra is figyelemmel, hogy fellebbezésében a felperes a Ket. alapelvek vonatkozásában konkrét jogszabályhelyekre nem hivatkozott.

A kifejtettekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta.

A Kúria megállapította, hogy az alperesnek nem merült fel költsége, mivel nem jogi képviselővel járt el.

A Kúria az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján kötelezte a felperest a felülvizsgálati eljárásban felmerült illeték megfizetésére.

Budapest, 2014. szeptember 2.

Dr. Kovács András s.k. a tanács elnöke, Dr. Minya Krisztián s.k. előadó bíró, Dr. Kovács Ákos s.k. bíró